

Emel bahçenin görüntüsüne dalmış, zihninde yenileme çalışmasına başlamıştı: Petunyalar kurumuş, mevsimi geçti tabii, şöyle yol boyu sökeyim ben onları, maydanoz roka falan ekeyim. Tam o sırada kızının sesini duydu. “İşte geldiiiiim. Hadi gidelim.”

Emel onu görür görmez yüzünü buruşturdu. “Böyle mi gideceksin?”

Handan omzunu silkti. “Eveet.”

“Yazlık o elbise kızım, üşürsün.”

Handan gözlerini devirerek konuştu. “Anne ne üşümesi yaaa bu havada!”

“Ben üşüyorum akşamları.”

“Ben üşümüyorum.”

“Üşürsün üşürsün, üstüne bi hırka al bari.”

Bu konuda tartışmanın işe yaramayacağını biliyordu genç kadın. Lise yıllarında bu konuda epey bir çene yormuş ama daha sonra arkadaşlarının annelerinde de aynı şeyi görünce kararını vermişti: Kendi üşüyünce karşısındakinin, özellikle de - kaç yaşında olursa olsun - çocuğunun üşüdüğünü sanmak, bir annenin vücuduna tam çocuğu doğururken yerleşen bir genle ilgili olmalıydı.

Odasına gidip bir şal aldı ve çantasına attı. Dış kapıyı kapayıp bahçeden çıkarken, annesinin arabaya baktığını gördü. “İstersen yürümeyelim, o kadar yakın değil bak. Yoruldum deme sonra bana.”

Emel konuşurken başını salladı. “Yürüyelim yürüyelim. Ayaklarım açılır işte. Hem uyudum ben, dinlendim.”

“E peki o zaman.”

On dakika kadar Münevver ve Ayça’dan bahsederek yürüdüler. Emel biraz çekinerek aklına takılan konuyu sormaya karar verdi. “Güneş’in yokluğuna alıştı mı sence?”

Handan bir süre sessizce yürüdükten sonra derin bir nefes alarak cevap verdi. “Daha iyi. O kadar ağlamıyor artık. Bir de tabii Ayça’nın bunalımından dolayı çabuk toparlanmak, güçlü olmak zorunda kaldı sanki... Ya da öyle görünüyor, bilemiyorum.”

Emel’in hissettiği isyan sesine yansıdı. “Offfff! Çok zor çook! Allah sabır versin.”

“Öyle...” Bu sırada telefonu çaldı. “Babam,” dedi ekrana bakarak.

Emel durup kaşlarını çattı. “Sakin benden bahsetme!”

Handan da durdu ve gülümseyerek açtı telefonu. “Efendim?”

Babası konuşmaya her zamanki cümlesiyle başladı. “Handan, kızım, nasılsın?”

“İyiyim babacım, sen nasılsın?” derken annesinin göz hapsinden kurtulmaya çalıştı genç kadın.

“Ben de iyiyim. Bekleyeyim dedim, annen varmıştır artık. İçini dökmüştür... Sinirleri yatışmıştır, değil mi?”

Genç kadın birkaç saniye ne diyeceğini bilemedi ve kaşlarını kaldırarak açıkladı. “Ben bu soruya cevap verme yetkisine sahip değilim.”

Emel gözlerini kısıp kızına ‘sorarım ben sana’ bakışını fırlatırken Tahsin kahkaha attı. Kızının mahkeme salonundaymış gibi konuşması onu hep güldürürdü. “Haaa! Yanında demek... Neyse... Sen beni müsait bir zamanda arar mısın? Evet veya hayır de. Bunu söyleme yetkin varsa tabii.”

Handan güldü. “Evet.”

“Ha bir de... Annene söyle, kafasındaki tilkilerden kurtulsun artık!”

Handan ‘ne tilkisi?’ diye sormak istedi ama Emel’in Külyutmaz Necmi bakışları buna engel oldu. “Peki söylerim.” Konuyu değiştirerek annesini sakinleştirmeyi umut etti. “Biz de şimdi Rafet ablanın otele, yemeğe gidiyoruz.”

“Afiyet olsun. Hadi size iyi akşamlar.”

“Teşekkürleer, sana da,” deyip telefonu kapadı Handan.

Emel anında parladı. “Sana benden bahsetme demedim mi kızım?”

Handan yavaş yavaş yürümeye başladı. “Ay anne bahsetmedim aal!” Sesini yumuşatarak sürdürdü konuşmasını. “Anlamış buraya geldiğini.”

Emel yüzünü buruşturdu. “Aman ne zeki!” Bir süre sessizce yürüdüktan sonra merakına yenik düşerek sordu: “Peki söylerim dedin... Ne dedi de öyle söyledin?”

Handan gülmemeye çalışarak konuştu. “Annene söyle, kafasındaki tilkilerden kurtulsun artık dedi.”

Emel kızdı. “Ondan âlâ tilki mi olur! Densiz adam!” dedikten sonra hızlı hızlı yürümeye başladı.

Handan ona yetişmeye çalışırken söyleniyordu. “Anne yavaş...”

*

Rafet, Sevinç’e, “Buyrun ayakta kaldınız, şöyle geçelim,” diyerek bahçedeki masayı işaret etti. O sırada Yannis’in arabayla ilgili teknik sorularını cevaplayan Mecnun’a çaresiz gözlerle bakarak yürürken zihninden şu ses yükseldi: Kaça aldın dedim cevaplamadı bak! Hep böyle yapar zaten! Araya iki laf sokup herkesi güldürüyor, sonra da bana sorumu unutturuyor. Bu sefer bu tuzağa düşersem! Allah Allaaah! İş mi şimdi şu yaptığın Mecnun? Oğlum işini gücünü düzene soksaydın ya! Bi evlenip barklansaydın önce araba alacağına! İşte anasız babasız olunca... Tüh tüh, keşke bana bi sorsaydı...

Ece ve Sevinç’le masaya oturup üç-beş kelam etmişti ki Handan’la Emel’i görünce onları karşılamak için tekrar ayağa kalktı. Yannis’in genç kadına can-ı gönülden sarıldığını görünce içine su serpildi. Emel ve Sevinç’i tanıştırdı. Üç kadın havayla ilgili detaylı bir sohbeta dalmışken diğerleri de geldi.

Herkes masanın etrafına eklenen sandalyelerde yerini alırken, Mecnun, Rafet’in omzuna elini koyarak sordu: “Atlas’ım nerde?”

Rafet gülümseyerek cevap verdi. “Odada. Bugün nasıl olduysa uyuzluğu üzerinde değil. Yemekten önce ödevini bitirmek istedi. Otursana... Yemeğe kadar bir şeyler içelim.” Diğerlerine dönerek sordu: “Ne içersiniz?” Herkes çay içmek isteyince açıklama ihtiyacı duydu. “Yalnız demleme çayımız yok şu an, sallama var.”

Mecnun, Rafet ve Yannis’e bakarak gülmüsed. “Şöyle bi sallarım sizi otelinizle beraber görürsünüz gününüzü! Sallama çay ne yaaa... Avrupa mı burası? Burası Foça aloo!”

Diğerleri gülerken Yannis açıkladı. “Bugün birkaç yabancı turistten baska pek kimse yoktu. Ben de çocuklara yemekten sonra demleyin dedim.”

Mecnun başını eğip, “İyi etmişsin hacı. Hadi siz için ne içecekseniz, ben de biraz Atlas’la sohbet edeyim,” diyerek onun yanına gitti ve on beş-yirmi dakika sohbet ettiler.

Çocuk yeni arkadaşlarından heyecanla bahsetmeye başladı: Bilmem hangi oyunda, bilmem kaçınıc *level*da olan Kağan vardı... Mesut çok komik biriydi ama gülerken çıkardığı ses kedi hapşırmasına benziyordu... Öykü çok güzeldi, gamzesi vardı, gülünce yanağında şööyle küçücük bi çukur oluyordu... Ayrıca Ebru diye bir kız vardı sınıfta. “Kızın annesinin adı Bengü’ymüş! Bengü diye anne mi olur? Bengü çocuk adı bi kere! Çok şaşırdım ben buna çook!”

Adam konuya bir açıklama getirdi ama Bengü diye bir anne veya Mecnun diye bir dede olabileceği çocuğun aklına pek yatmadı. İnsanların yaşlandıkça isim değiştirmeleri çok daha mantıklıydı ona göre. Ancak en azından, arada aklına takılan ve hiç söz etme fırsatı bulamadığı ‘acaba babannemin küçükken adı neydi?’ düşüncesinden kurtulmuştu.

Mecnun gülümseyerek dinliyordu onu. Anlatacaklarını bitiren çocuk yeniden ödevinin başına oturunca, “Hadi ben bahçeye, yaşlıların yanına döneyim artık,” diyerek kapıya yöneldi.

Atlas ona bakıp gülümseyerek başını salladı. “Tamam. Gel yine. Okula gidiyorum diye...” Birkaç saniye gözlerini yumarak düşündü. “Arayı fazla açma!”

Bu sözler üzerine Mecnun bir kahkaha atıp, “Hoppppsiii! Lafa bak hizaya gel! Demek bu aralar bunu öğrendin. Tamam aslanım! Açmam arayı, hadi ben seni rahatsız etmeyeyim de ödevini bitir,” diyerek odadan ayrılmak istedi ama bu o kadar kolay olmadı. Önce ‘lafa bak hizaya gel’ ne demektir ve nasıl bir durumda kullanılır, birkaç örnekle açıklamak zorunda kaldı. Masaya döndüğünde Atlas’la konuşmalarını anlatınca herkes güldü. Biraz da Rafet’in içini rahatlatmak istedi. “Alışmış okula. Bak korktuğun başına gelmedi, sıkılıyorum falan demedi bana. Gerçi oyun faslındalar daha ama bir şikâyeti yok.”

Kadın içini çekti. “Bilemiyorum. İlk günler bir kriz yaşandı sanki.”

Yannis araya girdi. “O kriz değildi. Normal.”

Mecnun merakla sordu: “N’oldu?”

Rafet sakin sakin açıkladı. “Öğretmeniyle konuştum. Kadın otuz yaşında falan, genç daha. Öğrencileri tanımak amacıyla klasik sorular soruyormuş. Sıra buna gelmiş. Annenin babanın mesleği ne diye sormuş. Bizimki de her şeyin aslına ermezse rahat edemez ya! Niye soruyorsun demiş kadına.”

Sevinç ve Emel dikkatle konuşmayı takip ederken diğerleri güldüler. Handan Atlas’a hak verdi. “Haklı çocuk! Öğrenciliğim boyunca nefret ettim bu sorudan.”

Ece araya girdi. “Ben de.”

Rafet elini açarak sürdürdü konuşmasını. “Ama bizimki de az değil! Neyse işte... Niye soruyorsun diye hesap sorması bir yana... *Soruyorsunuz* bile dememiş! Yüz kere tembihledim hâlbuki.”

Mecnun yüzünü buruşturdu. “Bu yüzden seni okula mı çağırıldı öğretmen?”

Rafet başını geriye attı. “Yooo yooo çağırmadı. Ben Atlas’ı almaya gitmiştim. Çıkışta şöyle beş-on dakika konuştuk.”

Konu Emel’in ilgisini çekmişti. “Eee? Öğretmen ne cevap vermiş peki?”

Rafet açıkladı. “Sizi tanımak için soruyorum demiş. Atlas da bu sefer ‘çok saçma bu öğretmenim’ diye cevap vermiş. Kadın niye saçma olsun deyince de dır dır konuşmuş işte! Babasının bakkal veya doktor olması onu nasıl tanıtabilirmiş? Hangi bilgisayar oyununu sevdiği ya da köpeği olup olmadığı nerden anlaşılmış falan filan...”

Mecnun’un yüzüne keyifli bir ifade yerleşti. “Aferin aslan parçasına, ne güzel cevap vermiş! Resmen sınıfsal ve ekonomik ayrımcılık yaratan bir soruya isyan etmiş. İnsanlar sekiz yaşına gelmeden kapitalizmin en önemli dışlisine böyle böyle kaptırıyorlar işte kendilerini... Cık cık cık... Şuursuza bak! Çocuğu tanıyacaktı! Sana ne öğrencinin anasının babasının işinden! Ben de asla cevap vermezdim bu soruya. Bir de bu sorgulamayı bitirip öğrencilere anasının babasının işine göre davranan bazı hocalar yok mu, deli olurum.”

Ece onu onayladı. “Özellikle ortaokuldayken.”

Handan da bu konuda dertliydi. “Bizim lisede de vardı. Hele bir de öğretmen, öğrencinin annesi veya babasıyla arkadaşsa... Öğrenci kayıran öğretmen kadar insanın adalet duygusunu yerle bir eden pek az şey vardır hayatta.”

Emel sakin olmaya çalışarak boğazını temizledi. “Ama çocuklar... Yani... Ben de ilk senelerde sorardım ama inanın kötü bir niyetim yoktu.” Şöyle bir düşündü. “Yani... Ailenin gelirini, sosyal yapısını tahmin edip yardımcı olmak amacıyla yapardık bunu. En azından benim niyetim buydu.”

“Form dolduruyorduk zaten,” dedi Handan. “Bir de niye herkesin içinde sorulur ki? Çok saçma!”

Emel başını eğdi. “Öyle tabii ama... Öğrenciyken bize de sordukları için... Yani âdet böyle olunca, normal zannediyor insan, saçma olduğunu düşünemiyor ki! Ama sonra... Bunun çok yanlış olduğunu anladım bir gün...” Yılları aşır gelen bir hatıra, yumru olup boğazına oturdu.

Handan annesinin gözlerinin dolduğunu fark ederek ‘eyvah, yine duygusala bağladı’ diye düşünürken, sohbeti ilgiyle takip eden Sevinç büyük bir merakla sordu: “Ne oldu da anladınız Emel Hanım?”

Kadın derin bir nefes aldı. “Aslında iki şey oldu aynı sene. Birincisi, ben yine böyle sene başında bir sınıfa girdim, tanışma adı altında annen baban ne iş yapıyor diye sorarken, orta üçüncü

sınıftan Hanife isimli irice bir kız, babamın hırdavatçı dükkânı var, annemse mezarlıkta çalışıyor dedi. Cevap birden tuhafıma gitti. Erkek işi diye düşündüm o sırada galiba... Kekeleyerek temkinli bir şekilde sordum: 'Mezarlıkta mı? Bekçi değil herhalde. Temizlikçi olarak mı çalışıyor?' Bunun üzerine kız yüzünde hiç unutmayacağım buz gibi bir ifadeyle, 'Ölü olarak,' dedi."

"N'aptınız peki?" diye sordu Ece çekinerek.

Emel omzunu silkti. "N'apayım, dondum kaldım. Küçük düşüğümü hissettim, bozuldum, üzüldüm ve hepsi aynı anda oldu. Birkaç saniyede toparlanıp bir şey yokmuş gibi diğer çocuklara sormaya devam ettim ama Allah biliyor ya, zilin çalmasını o kadar istediğim başka bir ders olmadı! Sonra da öğretmenler odasına gidip hüngür hüngür ağladım."

Annesinden pek çok meslek anısı dinleyen Handan bunu ilk kez duyuyordu. "Niye ağladın? Hatalı soru sorduğundan mı yoksa kıza üzülüşünden mi?"

"İkisi de. Hatamı bu şekilde öğrenmek ağır geldi sanırım. Yani yarı yaşında bir insan, bana böyle bir ders verdi! Sonradan öğrendim, kimseye böyle bir şey yapmamış daha önce. Demek ki bu soru, yani sınıfta sorulması nasıl bir densizlikse, kızın patlaması bana denk gelmiş."

Bir süre herkes susup duyduklarını sindirdi. Sevinç ise gerisini merak ediyordu. "İkinci olay neydi?"

Emel gülümsedi. "Haaa! O komikti. Aynı sene, yine orta üçe giden bir çocuk vardı. Ufak tefekti. Adı da Özgür'dü. Arkadaşlarıyla çok uyumluymuş ama öğretmenlerle... Nasıl desem?" Gülümsedi. "Seviyeli bir ilişki içindeydi. Çalışkan ve çok terbiyeli bir çocuktum ama hiçbir öğretmenle yakınlık kurmazdı. Bundan başka... Yani arkadaşlarıyla samimi ama bizimle mesafeli olması dışında, çocukta dikkatimizi çeken hiçbir şey yoktu. Bize verdiği bilgiye göre annesi ev hanımı, babası da valilikte memurdu. Mezun olup şehirden gidinceye kadar fark etmedik, meğer çocuk valinin oğluymuş! Sonradan ortaya çıktı... Herkes adamın kâtip falan olduğunu düşünmüş. Arkadaşları da bilmiyormuş... Üç yıl boyunca kimse fark etmemiş!"

Herkes gülerken Mecnun ellerini ensesinde kenetledi. "Vali adamın hasıymış desenize!"

Emel başını salladı. "Öyle tabii ama bu olayda birçok öğretmen kendisini sorguladı!"

"Neden?" diye sordu Ece.

"Özgür'ü annesi kaydettirmiş ve babasının işine, devlet memuru, çalıştığı kuruma da valilik diye yazmış. Annesi ev hanımıymış... Öğretmenlerin çoğu bilmese de idarecilerin hepsi valilerin adını soyadını bilir. Adam mülki amir! Kimsenin aklına bu çocuğun valinin oğlu olabileceği gelmemiş. Formdaki bilgi doğru aslında, vali de memur tabii ama işte... Ülkede işler nasıl yürüyor biliyorsunuz! Bizim de ezberimize işlemiş... E çocuk da hiç belli etmeyince..."

Handan hemen tespitini sundu. "Bir valinin karısı ev kadını olamaz zaten! Ya da vali karısı ise orda burda boy gösterir, hatta bazen kocasından bile çok tanınır!" Gülerek annesine baktı. "Nida'yı hatırlarsın..." Annesiyle gülüşürken diğerlerine açıkladı. "Bizim fakültede bir arkadaş vardı, babası da iki dönem bakanlık yapmıştı. Birkaç kez onlara gitmiştik... Hiç unutmam, annesi şöyle demişti: 'Herkes bakan karısı olmayı matah bir şey zanneder ama içimde ukte kaldı, bir kere bile vali konağında oturamadım.'"

Emel kafasını salladı. "Evet! O zamanlar bizim kafalar da böyle çalışıyormuş işte!" Şöyle bir düşündü ve daha ziyade kendini ikna etmek için açıkladı. "Ama ben o zamanlar çok genç ve tecrübesiz bir öğretmendim."

Mecnun düşünüp önerisini ciddiyetle dile getirdi. "Emel teyze, işte bu vali insanını klonlayacaksın, seri şekilde tabii! Sonra da bütün illere vali, ilçelere kaymakam, hatta köylere muhtar olarak dağıtacaksın. Beş yüz elli tane de meclise koydun mu... Al sana hiper süper, Voltran ülke! Hopppsiiii!"

Herkes gülerken Handan Rafet'e döndü. "Duyduğun gibi Rafet ablacım, Atlas haklı!"

Mecnun ne olduğunu tam olarak bilmek istiyordu. Rafet'e döndü. "Şu olayın sonunu anlat. Şimdi... Öğretmen, Atlas için ne dedi? Niye kriz yaşandı dedin?"

Kadın düşünceli bir şekilde cevap verdi. "Aslında 'niye' diye sorması öğretmenin hoşuna gitmiş ama 'sen' diye hitabından hoşlanmamış, çekmiş teneffüste bir köşeye konuşmuş. Atlas da ben

sadece çok yaşlılara ve tanımadığım, sevmediğim insanlara siz derim... Sana demek istemem ama istersen derim gibi laflar edince kadın da gülmüş tabii!”

Mecnun ellerini dizine koydu. “Sorun ya da kriz yok yani.”

Rafet boynunu büktü. “Yok da... Kadın endişeliydi biraz. Her sorumu, her açıklamamı böyle didiklerse sınıfta işim zor dedi.”

Bu sırada garson gelip masanın hazır olduğunu söyleyince herkes ayaklandı. Yannis Handan’a elini uzatınca, genç kadın mutlulukla gülmüştü. Açıkçası ona uzun uzun açıklama yapmadan, adamın böyle yakın davranacağını hiç ummamıştı.

Bu sahneyi gören Mecnun güldü. “Kontes aramıza döndün nihayet!”

Yannis gülümseyip, “Kontes hiç gitmedi ki hep burda,” dedikten sonra Handan’a sarılarak yürümeye başladı.

Mecnun onu omzundan hafifçe iterek konuştu. “Romantizmin dibine vurdun yine Eros, hadi yürü, karnımız acıktı.”

Ece ona gülerken, ahhh bir de sen vursan, diye düşündü.

*

Nurcan çay tepsisini Rıza’nın yanındaki sehpa üzerine bıraktı, kendi çayını alıp koltuğuna geçti. Katılımcıların ve sunucunun hep bir ağızdan konuştuğu bir tartışma programı izliyordu adam. Söylenenleri anlamak için ha bire televizyonun sesini açıyordu. Nurcan ise çoktan düşüncelere dalmıştı: Selma’yla konuşmasaydım keşke... Allah Allah yaaa! Herkes ağızbirliği etti sanki... Sen ne anlarsın fırın işletmekten, sen ne anlarsın ticaretten! Anlayan anasının karnında öğreniyor sanki! Hayır yani, niyetlenmişim değil mi? Anncim hayırlı olsun de, başarısın de, bir umut ver, bir moral ver... Yok! Dedigine bak! Yapamazsın, edemezsin, anlamazsın. Aman babamı ihmal etme, babamın canını sıkma! Bu da güya beni anlayan evlat... Söylesem öbürü neler der Allah bilir! İh. Aramayacağım. Dertleşemedikten sonra evlat ne işe yarar ki? Offf... Nasıl söyleyeceğim şimdi? Ya aniden parlayıp ileri geri konuşursa? Offf Rıza! Ne ters adamsın sen böyle! N’olur sanki destek olsan, hayırlı olsun desen. N’olur biraz hoşgörülü olsan?

Kocasının onayını almak için gerçekten çok rahatlatıyordu. Göz ucuyla ona baktı. Adam sakın görünüyordu. Alnındaki kırışıklıklar dikkatini çekince aniden ona karşı içinde keskin bir iyilik hissetti: Canım o da senelerce çalıştı. Onun işi de hiç kolay olmadı. Önce ben, sonra çocuklar, kolay mı öyle üç boğaza bakmak? Kızların eli ekmek tuttuysa hep onun sayesinde... Tamam, beni pek mutlu etmemiş olabilir ama her zaman iyi bir baba oldu. Ne kadar da anlayışlı görünüyor şu an. Belki sadece beni korumak için karşı çıkıyor bu işe, olamaz mı? Çok mu önyargılı ve anlayışsız bir kadın oldum ben son günlerde acaba? Offf bilemiyorum ki...

Boğazını temizleyerek yumuşak bir ses tonuyla konuştu. “Rıza?”

Adam gözlerini ekrandan ayırmadan cevap verdi. “Ne var?”

Kocasına senelerdir ‘efendim?’ dedirtememiş olmaktan ötürü bir an yılgınlık hissettiyse de çabuk toparlandı. En azından sert bir şekilde ‘ne var?’ dememişti. En barışçıl sesiyle konuşmaya gayret etti. “Biz Aysel’le bugün gidip Rafet’le anlaşmaya vardık. Önümüzdeki birkaç gün içinde Uğur abi bütün yasal işleri halledecek.”

Rıza reklamları izlemeyi bıraktı ve kafasını çevirip yüzüne - Nurcan’ın artık ezberlediği - tiksiniyle karışık küçümseme ifadesini yerleştirerek, “Hıh!” dedi. Sonra da bir an evvel yıkaması gereken dünya kadar çamaşır varmış da neyle yıkayacağına karar verememiş yeni gelin dikkatiyle, o sırada ekrandan geçen deterjan reklamını izlemeye başladı.

Nurcan kızgınlığını bastırmaya çalışarak sordu: “Başka bir şey demeyecek misin Rıza?”

Adam omzunu silkti. “Ben sana fikrimi söyledim Nurcan. Daha ne diyeyim?”

“Hayırlı olsun diyebilirsin mesela.”

Adam çayından bir yudum aldı ve karısına dönerek alaycı bir ses tonuyla konuştu. “Bazı işlerin hayrı şerri baştan bellidir. Bu da öyle... Hayırlı olmayacak ama koca lafı dinlemedin madem, kendin yaşa da gör şerrini!”

“Nerden biliyorsun?”

“Atalarımız ne demiş? Görünen köy kılavuz istemez! El eşeğine binen çabuk iner Nurcan. Senin bir kuruş para koymadığın işe, Aysel seni ortak eder mi? Kim kime yapıyor bunu bu devirde? Kadının canı sıkıldı, canı oyun oynamak istedi. Kocasını da zengin olunca, açıyor işte bir dükkân. Orası onun oynacağı anlayacağın, seni de bir güzel kullanacak! Sen de bunu anlayınca kuyruğunu kıstırıp paşa paşa evine döneceksin. Sen kiim, dükkân işletmek kim? Ne anlarsın bu işten?” Kafasını geriye atarak karısını taklit etti. “Kurabiye satacaklarımıışış! Millet de çok meraklıydı. Herkes evde bekliyordu biri kurabiye satsa da hemen çıkıp alsak diye.”

Kadın televizyonun sesini açıp ekrana odaklanan kocasına bir süre boş boş baktı. Kaç yıllık kocasını ilk kez görüyormuş gibi hissetti. Ne kadar da yabancıyız birbirimize, diye düşündü. Artık ne parayla ilgili gelişmeleri ne de bundan sonra olacakları anlatacaktı ona.

Rıza bu tür konuşmalarla yıllardır onu aşağılar, kızdırır ve üzerdi ama Nurcan bu kez yıllardır hissettiklerinin hiçbirini hissetmiyordu. Sanki sihirli bir el, içindeki bütün kızgınlığı, üzüntüyü ve tüm olumsuz hisleri alıp götürmüştü. Kocasının söyledikleriyle üzölmek şöyle dursun, tuhaf bir ferahlama içindeydi. Ruhunda bir yerlerde, çok uzun süredir iyi niyet ve anlayışla, hatta bazen kendini suçlayarak, yıkılmasını diye desteklediği bent paramparça oluyordu sanki... Bu ferahlık hissini bir zaman bir yerde yaşamış gibiydi, tanıdık geliyordu ama nereden? Kafasını koltuğa yasladı ve gözlerini kapatıp bir süre düşündükten sonra o ana ulaştı: Doğum... Doğum yaptığımda hissetmişim aynısını!

*

Yemekten sonra Atlas odasına döndü. Rafet tiyatro yapma oyunlarından çok hoşlanıyordu. Bu gece de hep beraber yaparız, diye düşünmüşse de Emel’in isteksiz, Sevinç’in çekingen olduğunu gördü. Yannis’in de bir an evvel Handan’la yalnız kalmak istediğini fark edince bu fikrinden vazgeçti.

Sevinç’in bankacılık, Emel’in öğretmenlik ve Rafet’in Almanya anılarından oluşan yer yer komik yer yer düşündürücü bir sohbet sürüyordu masada. Ece ve Mecnun ise ara ara sorular sorarak konuşmaya katılıyorlardı.

Yannis ve Handan yemekten sonra izin isteyip dışarıdaki masaya geçmişlerdi. Ece için ‘anne merakı’ o kadar doğal ve eğlenceliydi ki saymakta bir sakınca görmemişti. Emel’in hafifçe başını uzatarak onlara baktığını görünce içinden ‘altı’ diyerek gülümsedi.

Handan son zamanlarda yaşadıklarını ve kendisiyle ilgili neler keşfettiğini anlatıyordu Yannis’e. Henüz başlayan rüzgârla hafiften üşüdüğünü hissedince çantasından şalını çıkardı ve omzuna attı. Gülümseyerek konuştu. “İşte böyleee... Biraz kafama Çetin’in itinayla yerleştirdiği boynuzlardan, biraz Ayça’nın dan dan konuşmasından, biraz da gördüğüm rüyadan, kendimle ilgili vardığım sonuçlar bunlar. Bir de eski arkadaşlarla belli aralıklarla görüşmek lazım tabii! Ne olduğunu çok kolay unutuyor insan ya da ben öyleyim, bilemiyorum... Ancak... Bu hatalarımdan dolayı sana bir özür borcum var kuşkusuz.”

Onu sakın sakın dinleyen Yannis gerçekten merak ederek sordu: “Neden?”

Handan bu soruya şaşırıldı. “Neden mi? Anlattım ya... Kendi merkezimde kalarak seni ihmal ettim. Hatta... O akşam seni arkadaşım diye tanıttım onlara. Bu kırıcı... Kırılman doğal! Yani seni arayıp sormamamı geç, sırf bunun için senden özür dilerim gerçekten.”

Yannis dudaklarını büzürüp başını iki yana salladı. “Ben bundan kirilmedim.”

Handan buna pek inanmadı. “Öyle diyorsun ama...” Kaşlarını kaldırarak düşündü. “Kırılmışsındır.”

Adam gayet sakın bir şekilde sordu: “Neden kirilayım? Deminden beri ne güzel anlattın iste. Bu seninle ilgili bir seydi, benimle ilgili değil.”

Handan şöyle bir düşündü ve bu cevabı gerçekten inandırıcı bulmadı. “Kırılmadıysan... Peki beni neden pek arayıp sormadın? Yani... Tam olarak o zamandan itibaren arayıp sormadın! Öyle oldu... Haliyle ben de bana bozulduğumu sandım.”

“Çünkü o zaman yapmak istediğin oydu. O an yapmak istediklerini yapmalıydın ve ortamda benim olmami istemiyordun. Bu da bence gayet doğal. Serbest olmadan insan kendini nasıl tanır? Zorlamayı kabul etmem ki ben. Hiçbir şartta... Hiçbir durumda.”

Handan bu açıklamayı biraz düşündü ve hayranlıkla karışık bir merakla sordu: “Yani şimdi sen beni o kadar seviyorsun ama benim o gruptan çıkmama ihtimalim de vardı. Ya oradan bir sevgili edinseydim? Böyle düşününce... Bu da tabii başka bir soru doğuruyor kafamda, yoksa sen beni sevmiyor musun?”

Yannis gülümseyerek elini Handan’ın masada duran elinin üzerine koydu. “Handancim, benim sevgimin bu olanlarla ilgisi yok. O bende... O senin sevilerebileceğin bir şey değil. İki insan sadece ilişkiye sevilerebilir, duyguya değil.. Ve sen kendi kendine kaldığında, biriyle gideceksen gidersen, şimdi ya da başka zaman. Bunu benim engellemem söz konusu olamaz...”

Handan kaşlarını çatarak sordu: “Nasıl yaaa? İnsan sevdiğini kaybetmek istemez, sahip olmaya çalışır, araya girer... Tamam ben de ‘iki insandan biri ilişkiyi istemiyorsa, bitmelidir o ilişki’ diyenlerdenim ama insan mücadele verir yani.”

Yannis güldü. “İste o mücadele dediğin, sahip olma arzusundan başka bir şey değil bana göre... Çünkü o zaman gerçek bir ilişki yaşayamaz insan. Bir insan bir insana sahip olamaz tatlım... Olsa olsa... Zorluğunda ya da bir derdi varken, elinden geldiği kadar sahip çıkabilir sevdiğine. O kadar... Ötesi olamaz.”

Handan başını salladı. “Evet! İnsanlar birbirlerine ait ya da sahip olamazlar... Ben de böyle düşünüyorum.” Kafasını yavaşça öne doğru eğdi. “Doğru söylüyorsun aslında... Sahip olduğunda, karşındakinin nefesini kısarsın, sahip çıktığında ise başka sebeplerle nefes alamayan insana yardım edersin. Güzel detay.” Bir süre sessiz kaldıktan sonra iki gündür aklına takılan bir soru geldi aklına. “Peki bunu... Benim kendimle ilgili keşfettiklerimi sen görüyor muydun? Yani benim böyle özelliklerim olduğunu fark edebilmiş miydin?”

Yannis alaycı bir şekilde cevap verdi. “Tabii, ben çok zekiyim. Hemen gördüm.”

Handan güldü. “Dalga geçme, ciddiym.”

“Bazılarını gördüm.”

“Mesela?”

“Kendini bazen baskalarının gözüyle değerlendirmeni. İlgi odağı olma saplantını... Güzelliğini hep baskalarının gözünden görmeye alışmış olmanı.”

Handan gülümserken onun konuşmasını taklit ederek sordu: “Yaaa! Nasıl anladın söyle bakalım!”

“Yoksa niye faytonla gezme hayalin olsun ki?”

Genç kadın hemen savunmaya geçti. “O bir tepkiydi... Topluma, bir döneme gönderme yaparak...”

“Hadi kıyafetler tepki, makyajsız bakkala gitmemen neye tepki?”

Handan duraksadı. “Aaa! Bir dokun bin ah işit! O zaman neden bir şey söylemedin, neden eleştirmedin hiç?”

“Neden elestireyim? Ben seninle mutluyum. Herkesin bir tarzı var. Buna kim karışabilir? Üstelik... Sen de kimseyi elestirmezsin ve yargılamazsın ki! Bu noktada beni anlayabilirsin.”

Bu sırada Ece ve Mecnun yanlarına geldi. Ece gülerken, “Yeter hasret giderdiğiniz,” diyerek Handan’ın çektiği sandalyeye otururken Mecnun denize bakarak konuştu. “Yavru denize bak yaaa! Yazın delirdi delirdi, coştı köpürdü, şimdi de havuz taklidi yapıyor bize.” Kollarını yukarı uzatıp ayaklarının ucunda yükselerek gerinirken Yannis’e döndü. “Nasıl canım çekti birden! Öyle de bi yorgunluğumu alır ki şimdi bu benim, bana bi şortla havlu versene Yannis.”

Ece hemen atıldı. “Mecnun deli misin sen?”

Bu sırada Yannis ayağa kalktı. “Gel vereyim, benim de resepsiyonda biraz isim var, onu hallederim.”

Ece tekrar sordu: “Gece gece nasıl yüzeceksin Mecnun?”

Mecnun gözlerini yumarak cevap verdi. “Dur giyinip geleyim de gece gece nasıl yüzülürmüş gör.”

*

Uğur akşamüzeri Meriç'in mezarına gidip gelmişti. Kendini hem bedenen hem de zihnen yorgun hissediyordu. Yemekte Aysel'le biraz fırın konusunda yapılacakları konuştuktan sonra bir-iki bardak çay içip saat on bir olmadan yatmaya gitti.

Aysel kucağına koyduğu mektuba büyülenmiş gibi bakıyordu. Çok okuyan bir kadın değildi ama bu satırları her kim okusa, bu mektubun dünya üzerinde yazılmış en güzel mektup olduğunu düşüneceğinden emindi.

Kocasının akşam getirdiği mektubu zarftan çıkardı ve üçüncü kez okumaya başladı:

Sevgili annem,

Babamla konuştum. Ölmemi dilediğin için kendini suçlu hissettiğinden bahsetti. Ayrılmadan önceki gece yediğimiz yemekte, bunu ben de net olarak görmüştüm zaten.

Ara ara, "Annem benim için böyle düşünse, çok ama çok üzülürdüm, onu asla affetmezdim," diyormuşsun ve seni asla affetmeyeceğimi düşünüyormuşsun.

Affetmek nasıl söz! Seni ve affetmek kelimelerini bir arada düşünmek bile haddime düşmez. Ancak bu konuya hiç üzülmedim de diyemiyorum maalesef. Özellikle uçakta geçirdiğim saatler ve sonraki birkaç gün beni inanılmaz derecede etkiledi, üzdü.

Annesinin, ölmesini dilediği bir evlat olmayı kim kabul edebilir ki? O kadar eksik dolaşıyordum ki ortalıkta, herkes neyin var diye sorar oldu. Bir akşam Dylan beni karşısına alıp güzelce sorguya çekti. Anlattıklarımı dinledi ve o da üzüldü. Birbirimize sarılıp ağladık bir süre.

Ağlayınca rahatladım ama o eksiklik hissi benimle ömür boyu kalacak sandım. Bir saat kadar sessizce oturdum ve sonra Dylan bana dedi ki: "Taylan iyice düşün ve bana annenle yaşadığın en güzel anıyı anlat."

Hatırlamak çok zamanımı almadı. Hani ben ilkokul üçe giderken, sen sırf hoşuna gidiyor diye salona kuzine almıştın ya? Soğuk günlerde okuldan çıkıp da eve geldiğimde o kuzinide pişirdiğin kek veya poğaçaları mideme indirirdim hani? Sonra da sıcaktan mayısır ve kuzinenin arkasına koyduğun o sünger yataкта uyuyakalırdım. Orada uyumak, çocukken en sevdiğim şeylerdendi ama ondan daha çok sevdiğim bir şey vardı. Sen her defasında, uyuduğumdan emin olduktan sonra ince bir pike alıp gelirdin. Odada biri olsun veya olmasın, sesli bir şekilde hep aynı şeyi söyleyerek üstümü örterdin: "Uyuyanın üstüne kar yağarmış yavruuum, üşüme kıyamam..."

Ve ben seni hep duyardım.

Gey olduğumu sizden sakladığım yıllarda, söylesem ne dersiniz acaba diye düşündüğümde hep bu gelirdi aklıma... Annem bana kıyamaz derdim. Sonra, yok yok kalbine iner derdim... Sonra benden nefret eder vs vs. Bu düşünceler böyle devam edip giderdi.

Gey olduğumu öğrenip bana kucak açtığınızda, sen 'yavruuum' derken hissettiklerimin aynısını hissettim ben. Aynı güveni.

Şimdi hayata karşı beni güçlü kılan bir şey varsa... O kuzinenin sıcaklığı ve senin 'yavruuum' diyen sesindir, bunu bir kez daha anladım.

Dylan'a bu anıyı anlattığımda bana şuna benzer bir şeyler dedi: "Annenin içinden geçenlerin seninle ilgisi yok Taylan. Annenin ölsün diye dilediği aslında sen değildin ki! Farklı cinsel yönelimler, dünyanın her yerinde sorun. Ne transeksüellik, ne geylik, ne de lezbiyenlik doğal kabul ediliyor. İnsanlar Avrupa'da, Amerika'da bile aileleri tarafından reddedilirken, dışlanırken, senin ailenin seni bağırına basması, en azından seni anlamaya çalışması muhteşem bir şey! Elbette kolay olmayacaktı. Annenin o şokla isyan etmesi çok normal! Ölmesini istediği sen değildin. Belki önceki düşünceleriydi, ezberleriydi, baskıydı... Kuzinenin arkasında yatan evladının üstünü örtmek istiyordu ama gelenekler, âdetler, sırf öyle gördüğü, öyle öğretildiği için doğru kabul ettiği bütün düşünceler, hepsi elinden ayağından çekiştiriyordu. Belli ki nefes alamadı! Bir soluk alıp da hayata devam edebilmek için etti o lafı, dilediği şeyde asla samimi değildi."

Genel olarak insanın canının pek bir değer taşımaması bir yana, babaların veya erkek kardeşlerin farklı cinsel yönelimi olan evlatları yok etme hakkını kendinde gördüğü bir ülkede yaşıyoruz maalesef! Daha geçenlerde bir transeksüel öldürüldü Türkiye'de. Katillerin açıklamalarını okusan, kanın donar. Bildikleri yalan yanlış şeyler bu insanları öyle bir hale getirmiş ki 'sevgi' veya 'evlat' kelimeleri bile anlamını kaybetmiş.

Ben çok şanslıyım! Babam da, sen de pazardan aldığımız semizotuna bile bu insanların çocuklarına hissettiğinden çok daha fazla sevgi duyuyorsunuzdur.

Dylan haklıydı annem... Eğrileriyle doğruların yer değiştiren, bir zihin sıkışmasıyla nefessiz kaldın sen! Ve o dilek senin kalbinden değil, zaten içini senin doldurmadığın zihninden çıktı...

Şükür ki sen her zaman benim 'yavruuum üşüme, kıyamam' diyen annemsin.

Üzülme artık çünkü ben de sana kıyamam :)

Taylan

Aysel mektubu katlayıp yeniden zarfa koydu ve göğsüne bastırdı. Gözünden iki damla yaş süzülürken kendi kendine mırıldandı: "Hep duymuş! Demek hep duymuş..."

*

Maral akşam otelden çıkıp deniz kıyısında bir saat kadar koşsa da zihnini susturamamıştı. Eve gidip duş aldı, internette oyalanmaya çalıştı, bitki çayı içti ama ne yaparsa yapsın sakinleşemedi. Yatağına uzandığında söylenmeye devam ediyordu: Rezil oldum rezil! Hiç böyle bir duruma düşmemiştim! Süha'nın onu sakince nasıl rezil ettiğini düşündü: "Hmmm demek Gülçin Hanım müşterisiyle laubali oluyor... Nasıl? Örnekler misiniz?" Son zamanlarda en nefret ettiği fiil bu! Ne demek örnekler misiniz? Her şeyden önce müdürüne güvenmeliydi bir iş yeri sahibi! Kem küm edişi aklına gelince kendinden kurtulmak istercesine yüzüstü döndü ve kafasını yastığa gömdü. Tek bir cevap veremedim! Ezel'in dik bakışlarından kurtulup da doğru dürüst tek bir cümle kuramadım! Neyse ki Süha kibar tehdidini Ezel'i yolladıktan sonra savurdu: "Şayet bir daha duygularınızı işinize karıştırırsanız, üzülerek yollarımızı ayırmak zorunda kalırım."

Ertesi gün işe nasıl gideceğini düşündü. Bütün personel arkasından kıs kıs gülecekti. Otoritesi ve bütün havası iki paralık olmuştu. İstifa ederek çekip gitme lüksü olmadığına yandı ve tekrar aklından geçenlere teslim oldu: Ah ben bu Süha'yı tavlayamadım. Tavlasam böyle mi olurdu? O kadar güzel olmama rağmen dişiliğimi doğru kullanamıyorum işte!

Ama en azından hâlâ bir işi vardı ve Efdal... Gülümsedi. Neyse ki onunla buluşmasına çok az kalmıştı. Son günlerde hayatında doğru düzgün giden başka da bir şey yoktu.

*

Mecnun hariç herkes lobideki koltuklara kurulmuş muhabbete devam ediyordu. Emel de, Rafet de Sevinç'i pek sevmişti. Ece de onun güzel bir gece geçirmesinden memnundu.

Emel her iki kadının da ölen kocalarından sevgiyle bahsetmelerinden etkilenmişti. Tahsin'e öfkesi hâlâ dinmemişti ama o da rahatlıkla kocasıyla ilgili birkaç şey paylaşmıştı.

Sevinç neden pek kimseyle görüşmediğinden bahsederken, eskiden yakın olduğu bir arkadaşının kocasını kendisinden kıskanmasından dem vurunca, annesinin kızardığını gören Handan hemen bağlantıyı kurdu. Yok artık, diye düşünürken kahkaha atmamak için kendini zor tuttu. Ne babası çapkın bir adamdı, ne de annesi bu tip konularda sorun çıkaran bir kadın olmuştu. Aslında annesiyle babasının arasında kıskançlık hiç yoktu. Yıllardır neredeyse her saat beraberlerdi. İkisi de birbirine çok düşküdü. Ne olduğunu iyice merak etti. Bir ara babasını aramayı düşündü ama sonra annesinden öğrenmenin daha doğru olacağına karar verdi.

Ece onun kulağına eğilerek, "Ben bi Mecnun'a bakayım," dedi.

Handan, "Tamam," diye fısıldayarak ayağa kalktı.

Ece restoranın içinden deniz kenarına çıktı. Bir şezlongun kenarına oturmuş denizi seyreden Mecnun'a yaklaşırken gülerken seslendi. "İn cin bir de Mecnun! Top mu oynuyorsunuz? Kırk dakika yüzmek yetmedi mi?"

Adam ona bakarak gülümsedi. "Gel... Yüzmek ayrı, denizi ve yıldızları seyretmek ayrı keyif."

"Hasta olmaktan da korkmuyorsun!" dedi Ece onun yanındaki şezlonga otururken.

Mecnun omzunu silkti. “Kendimi bildim bileli nerdeyse her ay yüzerim ben, hasta olsam şimdiye kadar olurdu.”

Ece Atlas’ı taklit ederek konuştu. “Akıllım, insanlar neden yazın tatil yapıyorlar hiç düşündün mü?”

Mecnun da Atlas gibi konuştu. “İnsanlar neyi bilinçli yapıyorlar akıllım? Yazın ve kışın yüzmenin tek farkı, havanın soğuk olması. Denizden çıkar çıkmaz kurulandığın sürece hiiii bir şey olmaz!”

Ece bu kez ciddi bir şekilde sordu: “Peki gece yüzmekten korkmuyor musun? Çok karanlık beee!” Ürperdi. “İyyy!”

Mecnun onun bu haline güldü. “Yahu gündüz ileriye görüyorsun gece göremiyorsun, başka ne farkı var? Karayı mı kaybedeceksin?”

Ece omzunu silkti. “Olsun! Çok karanlık... Tehlikeli!”

“Nasıl? Mesela gündüz köpek balıkları saklanıp gece mi ortaya çıkıyor?”

Ece diretti. “Teh-li-ke-li!”

Mecnun işaret parmağıyla Ece’nin kafasına dokundu hafifçe. “O tehlike burda! Senin kafanın içinde.”

Ece onun bu açıklamalarına çok kızılıyordu. “Yaaa! Hep öyledir zaten!”

“Pembe kola hikâyesini seyrettin mi sen?”

“İh. O ne?”

“Bir test yapmışlar. İnsanlara kola içirmeye çalışıyorlar. Tadı, içeriği, her şeyi ama her şeyi aynı. Sadece rengi pembe. Pembe kolayı gören herkes senin gibi iyyy, öggg gibi sesler çıkarıyor ve içmeyi çok ama çok az kişi kabul ediyor.”

Ece gülümserken yüzünü buruşturdu. “Pembe kola mı olur ama yaaa!”

Mecnun güldü. “Baştan beri pembe üretselerdi, şimdiki rengine bakıp bu renk kola mı olur diyecektin. Yaaa! İşte insanlar ağızlarıyla değil gözleriyle yiyip içiyorlar. Aynı insan kulağıyla görüyor, artık neresiyle düşündüğünü de sen bul.”

Ece kahkahayı basarken çalan parça sona erdi. Mecnun tam, “Müziği kapadılar, gidiyoruz galiba,” diyerek ayağa kalkmıştı ki *Elizabeth Cardoso*’dan *Manha de Carnava* çalmaya başladı. Genç kadına baktı ve gülümseyerek sordu: “Aha! Bu serada dans etmek istediğin parça değil mi?”

Ece onun gözlerine bakmamaya çalışarak cevap verdi. “O! Ama tesadüf değil. Handan’a ben verdim CD’yi.”

Mecnun ona elini uzattı. “Seradan vazgeçtin, kumsalda dans edesin geldi yani, e iyi gel!”

Ece onun doğal tavrıyla rahatlayarak kalktı ve dans etmeye başladılar. Mecnun konuşmuyordu. Ece ona iyice sokuldu. Her an öpülmeyi beklerken hafifçe başını kaldırarak adamın yüzüne baktı. Mecnun hiç orali değil gibiydi, gözleri kapalı dans ediyordu. Zihni ‘acaba’ der demez gözlerini yumdu. Düşünmeye başlarsa asla cesaret edemeyeceğine karar verdi ve ayak parmaklarının üzerinde hafifçe yükselip adamın dudaklarına bir öpücük kondurdu. Ve öyle ateşli bir karşılık aldı ki uzun süredir midesinde gezinen binlerce kelebeğin aynı anda havalandığını hissetti.

Restoranın loş ışıkları altında, bir pencere kenarından bu sahneyi izleyen Rafet yüzünde kocaman bir gülümsemeyle geri döndü. Hızlı adımlarla lobiye doğru yürürken içinden bas bas bağırıyordu: Şükürler olsun Allah’ım! Dularım kabul oldu! Hadi hayırlısı, hadi hayırlısı!